

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Bc. Alžběta Šmahová
Název diplomové práce: Non-systematic differences between British and American pronunciation
Nesystémové rozdíly mezi britskou a americkou výslovností
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.
Oponent diplomové práce: Mgr. Jaroslav Emmer

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem

2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná

2. Přiměřená
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů

2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu

3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Prezentace a interpretace dat:

1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace

2. Velmi dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci

3. Uspokojivá prezentace i interpretace dat
4. Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků

V. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům

2. Obsahuje drobné formální chyby

3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

- VI. Jazyková úroveň práce:
1. Výborná
 - 2. Velmi dobrá**
 3. Dobrá
 4. Podprůměrná

- VII. Náročnost zpracování tématu:
- 1. Velmi vysoká**
 2. Vysoká
 3. Střední
 4. Nízká

- VIII. Přínosy práce:
1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění
 - 2. Práce je v daném oboru přínosná, ale neobsahuje originální a nová zjištění**
 3. Průměrné, omezené využití výsledků práce
 4. Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor

Vyjádření oponenta diplomové práce:

Anglicky psaná diplomová práce s názvem *Non-systematic differences between British and American pronunciation* se zabývá výslovnostními rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou, které lze specifikovat jako nesystémové, a tudíž nepředvídatelné. Rozdíly mezi těmito dvěma regionálními variantami lze pozorovat na všech úrovních jazyka, výslovnost je pak tím prvním zásadním rozdílem, se kterým jsou mluvčí konfrontováni. Práce je rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou, přičemž praktickou část doplňuje příloha o délce třiceti stran a lze ji považovat za součást praktické části.

V teoretické části autorka nejprve nastiňuje historické pozadí vzniku americké angličtiny jakožto regionální varianty. Dále pak v kapitole „Srovnání výslovnostních systémů“ stručně představuje dva hlavní standardy angličtiny, britský RP (*Received Pronunciation*) a americký GA (*General American*). V rámci této kapitoly autorka uvádí nejznámější lingvisty, kteří se zabývali nebo stále zabývají fonetikou a fonologií a výraznou měrou přispěli k bádání v oblasti nejen výslovnosti angličtiny. Do výčtu jmen jsou zahrnuti D. Jones, A.C. Gimson, J.C. Wells, P. Roach a N. Webster, přičemž autorka si vybírá právě práci Johna Wellse jako stěžejní pro svou praktickou část. V následující kapitole zvané „Pravidelné korespondence“ autorka v krátkosti popisuje nejdříve pravopisné a lexikální odlišnosti, poté se již věnuje výslovnostní problematice, konkrétně pozici přízvuku ve slovech francouzského původu, dále srovnává odlišnosti v oblasti segmentální, a na závěr komentuje termín *rhoticity* v souvislosti s výslovnostními variantami angličtiny. V neposlední řadě autorka poukazuje na odlišnou výslovnost místních názvů, kterou způsobuje především existence identického názvů na území Velké Británie i Spojených Států Amerických.

V následující části autorka popisuje svou práci se slovníkem *Longman Pronouncing Dictionary*, který zvolila pro svou praktickou analýzu. Jak sama uvádí, takováto analýza bývá velmi pracná a časově náročná. Rád bych autorku pochválil za to, že si uvědomuje

nejednoznačnost hranice mezi systémovými a nesystémovými rozdíly, jelikož jsou zkoumané jevy často na pomezí, resp. je míru systémovosti obtížné definitivně určit.

V praktické části autorka představuje systematickou studii výslovnostních rozdílů v již zmíněném *Longman Pronouncing Dictionary*, přičemž se zaměřuje na srovnání dvou hlavních výslovnostních standardů popisovaných v teoretické části, RP (*Received Pronunciation*) a GA (*General American*). Autorka poukazuje na častý problém (výslovnostních) slovníků, které nabízejí vedle transkripce také nahrávku – ta však někdy neodpovídá transkribované formě. Tento jev jen poukazuje na fakt, že i v rámci jednoho standardu může existovat hned několik výslovnostních variant, případně daný standard nemusí odrážet preferovanou výslovnost většiny mluvčích.

Výsledky své analýzy autorka třídí podle dvou kritérií; 1) slabikové změny a její povahy, 2) lexikální kategorie slova (jména). Prezentované výsledky jsou rozdělené do skupin; A1: suprasegmentální (redukce, přízvuk), A2: segmentální (dle jednotlivých vokalických změn) a A3: vlastní a jiná jména. Prezentaci výslovnostních variant občas doplňují grafy převzaté z *Longman Pronouncing Dictionary*, které ilustrují výslovnostní preference mluvčích v rámci jednoho standardu. Tyto grafy opět ukazují, že v rámci jednoho standardu může docházet ke konkurenci dvou a více způsobů výslovnosti.

Práce je psána kultivovanou spisovnou angličtinou, občas se objevují drobné prohřešky proti jazykové normě, např.: str. 2 „e.g.“ namísto „etc.“; str. 3 chybějící člen „there is a universally accepted equivalent“, „about a hundred years later“; str. 6 nevhodně užitý výraz „Bronstein declares“; str. 13 neexistující sloveso „unreduce“; str. 15 chybná transkripce slova *timid* v GA; str. 19 dvakrát uvedeno „GP“ namísto „GA“. Jediná věc, kterou bych práci vytknul, je nedostatečná délka teoretické části, v níž autorka nemá dostatek prostoru více popsat zkoumanou problematiku a některé části jsou tudíž velmi stručné. Na druhé straně bych chtěl autorku pochválit za úsilí a čas, které věnovala praktické části, a za výsledný přehled výslovnostních variant.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhované hodnocení: **ve l m i d o b ř e**

Otázky k obhajobě

- 1) V Resumé (str. 26) uvádíte, že se v České republice upřednostňuje britská angličtina z důvodu vysoké srozumitelnosti a tradice. Máte vlastní zkušenost s tím, že by byla britská angličtina pro české mluvčí srozumitelnější než americká?
- 2) Jaký z těchto dvou standardů (RP a GA) považujete za praktičtější pro české mluvčí v mezinárodním kontextu?

Podpis oponenta diplomové práce:

Datum: 16. 5. 2019